Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

SimpleStudy®

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2019

REKENINGKUNDE V1 NASIENRIGLYN

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). *Let wel*: As syfers aangedui in nasienriglyn vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie ook die metodepunt van die finale antwoord nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
8. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
9. Bewerking beteken 'Kontroleer bewerking'. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. *Let wel:* kontroleer bewerking moet 'n +, -, x, ÷, of volgens kandidaat se respons.
10. In berekeninge, moet nie punte vir bewerkings toeken nie indien noemer en deler omgeruil is. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
11. Waar metodepunte toegeken word, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is. In sulke gevalle, moet nie die metodepunt toeken nie. Dui deur middel van ☒.
12. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die nasienriglyn verskaf
13. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

VRAAG 1: ONTLEDING VAN TRANSAKSIES EN VASTE BATES

1.1 ONTLEDING VAN TRANSAKSIES

	Algemene grootboek		Bates	Eienaars-belang	Laste
	Rekening te debiteer	Rekening te krediteer			
1.1.1	**Handelsvoorraad**	**Bank**	+25 000 ✓	0	+25 000 ✓
1.1.2	Krediteurekontrole ✓	Skryfbehoeftes ✓	**0**	**+500**	**-500**
1.1.3	Debiteureafslag ✓	Debiteurekontrole ✓	-1 400 ✓	-1 400 ✓	0
1.1.4	Toerusting ✓	Oninbare skulde verhaal ✓	+3 500 ✓	+3 500 ✓	0

Geen punte toegeken indien inskrywings in al 3 kolomme van rekeningkundige vergelyking gemaak is.

12

1.2 VASTE BATES

1.2.1 **Bereken die ontbrekende syfers aangedui met (i) tot (iii).**

	BEWERKINGS	ANTWOORD
(i)	143 000 + 117 400 of 400 000 – 140 000	260 000 ✓✓ Geen deelpunte
(ii)	14 000 ✓ + (117 000✓ ÷ 3 ✓) 39 000 twee	53 000 ☑ Een deel korrek
(iii)	(93 000 – 54 800) 38 200 ✓☑ x 20% x 9/12 ✓ = 5 730 Sien bo 93 000 ✓– (54 800✓ + 5 730 ☑) 435 000 – 342 000 60 530 twee punte	32 470 ☑ Een deel korrek

2

4

7

1.2.2 **Die toerusting is teen ’n verlies verkoop, terwyl die markwaarde R35 000 was. Verskaf TWEE moontlike redes vir die verlies en stel EEN beheermaatreël voor om te verhoed dat dit weer gebeur.**

TWEE geldige redes ✓✓ ✓✓

Nie voldoende na gekyk/onderhou nie
Nie met die regte bedrag gedepresieer nie
Te duur om te onderhou/wou ontslae van dit raak

EEN geldige voorstel ✓

Implementeer/verbeter onderhoudsplan
Bereken die korrekte waardevermindering

5

TOTALE PUNTE
30

VRAAG 2: INKOMSTESTAAT EN BALANSSTAATNOTA

2.1 TYALI HANDELAARS
Inkomstestaat vir die jaar geëindig 30 JUNIE 2019

Verkope (1 737 750 – 3 500)		1 734 250	✓☑*	
Koste van verkope (993 000 – 2 000) of (1 734 250 x 100/175)		(991 000)	✓☑*	
Bruto wins	bewerking	743 250	☑	5
Ander bedryfsinkomste	bewerking	116 500	☑	
Huur inkomste (81 792 ✓ + 7 632 ✓✓)		89 424	☑*	
Kommissie inkomste		20 076	✓	
Korting ontvang (6 850 ✓ + 150 ✓)		7 000	✓	10
Bruto bedryfsinkomste	bewerking	859 750	☑	
Bedryfsuitgawes	Aangesuiwerde verkope x 24%	(416 220)	☑	
Waardevermindering		**71 680**		
Salarisse en lone		138 500	✓	
Verbruiksgoedere (11 900 ✓ – 2 900 ✓)		9 000	✓	
Oninbare skulde (4 120 ✓ + 2 880 ✓)		7 000	✓	
Versekering (19 300 ✓ – 6 200 ✓✓)		13 100	☑	
Voorsiening vir onibare skulde-aansuiwering (3 125 – 2 010)		1 115	✓☑*	
Handelsvoorraadtekort		3 600	✓	
Diverse uitgawes	balanseer bedrag	172 225	☑	
Bedryfswins	bewerking	443 530	☑	17
Rente inkomste (9 000 ✓✓ + 2 250 ✓✓) of (5 250 + 6 000)		11 250	☑*	
Wins voor Rente Uitgawe	bewerking	454 780	☑	
Rente uitgawe (161 250 + 257 250 – 375 000)		(43 500)	✓☑*	
Netto wins vir die jaar	bewerking	411 280	☑	9

41

-1 elk vir vreemde items (alle balansstaatrekeninge) Maks. -2
Misplaaste items moet verkeerd gemerk word.

* Een deel korrek

2.2 HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARES

Handelsdebiteure (68 880 ✓–2 880 ✓–3 500 ✓)	62 500	☑*
Voorsiening vir oninbare skulde 5% van Handelsdebiteure	(3 125)	☑
Netto Handelsdebiteure	59 375	
Opgelope inkomste (7 632 + 2 750) sien 2.1	10 382	☑☑*
Vooruitbetaalde uitgawes sien 2.1	6 200	☑
	75 957	☑*

*een deel korrek

9

TOTALE PUNTE
50

VRAAG 3: VENNOOTSKAPPE

3.1 BEGRIPPE

3.1.1	Inkomstestaat ✓
3.1.2	Vooruitontvange inkomste ✓
3.1.3	Balansstaat ✓
3.1.4	Kontant en kontant ekwivalente ✓

4

3.2.1 PRIVAATREKENINGE VAN VENNOTE

	NTUBENI		**KOLISI**	
Salarisse van vennote 240 000 ✓+ 60 000 ✓ of 25 000 x 12	300 000	☑*	240 000	✓
Rente op kapitaal 27 000 ✓+ 24 000 ✓	**42 000**		51 000	☑*
Bonusse van vennote			24 000	✓✓
Primêre verdeling bewerking	342 000	☑	315 000	☑
Finale verdeling sien onder	46 500	✓☑*	46 500	✓☑*
Nettowins vir die jaar	388 500		361 500	
Onttrekkings	**(345 000)**		**(375 000)**	
Behoue inkomste bewerking	43 500	☑	(13 500)	☑
Saldo aan die begin	**(30 000)**		**10 500**	
Saldo aan die einde bewerking	13 500	☑	(3 000)	☑

19

*een deel korrek

Finale verdeling: 750 000 (een punt) – 657 000 (342 000 + 315 000; een punt) = 93 000 ÷ 2 (een punt) = 46 500 (een punt)

Aanvaar alternatiewe formaat/aanbieding – Netto wins kan ook bo gewys word.

3.2.2 **BALANSSTAAT OP 30 SEPTEMBER 2019**

EKWITEIT EN LASTE				
Eienaarsbelang	bewerking	810 500	☑	
Kapitaal (350 000 + 450 000)		800 000	✓☑*	
Privaatrekeninge (13 500 – 3 000)	sien 3.2.1	10 500	☑☑*	5
Nie-bedryfslaste		198 000		
Lening	balanseer syfer: (TE&L – E- BL)	198 000	☑☑	
Bedryfslaste	bewerking	161 500	☑	
Handels en ander betaalbaares (60 500 ✓ + 8 000 ✓+ 7 500 ✓)		76 000	☑*	
Korttermyngedeelte van lening		50 000	✓✓	
Oortrokke bankrekening		35 500	✓✓	12
TOTALE EKWITEIT EN LASTE		1 170 000	✓	

*een deel korrek

17

TOTALE PUNTE
40

VRAAG 4: ONTLEDING EN VERTOLKING

4.1 BEGRIPPE

Waar of Onwaar

4.1.1	Onwaar ✓
4.1.2	Waar ✓
4.1.3	Waar ✓
4.1.4	Onwaar ✓

4

4.2 MK HANDELAARS

4.2.1 **Persentasie opbrengs verdien deur Mike.**

Bereken die gemiddelde persentasie opbrengs wat Mike verdien het.

290 000 twee punte

$$\frac{263\,000\checkmark + 27\,000\checkmark}{\tfrac{1}{2}\checkmark(1\,300\,000\checkmark + 43\,904\checkmark)} \times 100$$

671 952 drie punte

= 43,2% ☑ een deel korrek

6

Lewer kommentaar op die opbrengs wat Mike verdien het. Haal syfers aan.

Vergelyk die vennote se % verdienste ✓
Noem toename/afname in kapitaal ✓

Moontlike antwoorde

Koline se opbrengs op verdienste is 45% in vergelyking met 43% van Mike.
Mike het sy kapitaal vermeerder van R600 000 tot R700 000 meer as Koline se kapitaal van R600 000.
Koline het haar kapitaal verminder van R640 000 tot R600 000 wat minder is as Mike se kapitaal van R700 000.

2

Kopiereg voorbehou

4.2.2 **Lewer kommentaar op TWEE likiditeitsaanwysers wat verbeter het. Haal syfers aan.**

Enige TWEE
Finansiële aanwyser ✓ : Syfers en neiging ✓ : Kommentaar ✓

Bedryfskapitaalverhouding:
In 2018 was dit 1,4 : 1 en in 2019, 1,8 : 1 – verbeter met 0,4 wat 29% is.
Die onderneming sal sy korttermynskuld kan dek.

Periode voorraad voorhande:
Die periode van voorraad voorhande het verbeter van 165 dae (amper ses maande) in 2018 tot 68 dae in 2019 (97 dae).
Die beweging van voorraad is beter in vergelyking met die vorige jaar.

Debiteure-invorderingstermyn:
Die invorderingstermyn van debiteure het verbeter van 41,2 dae in 2018 tot 36,2 dae in 2019 ('n verbetering van 6 dae).
Debiteure betaal vinniger, nader aan die normale kredietvoorwaardes wat 30 dae is.

6

4.2.3 **Die vennote beplan klein uitbreidings aan die gebou ter waarde van R80 000. Vennoot Koline het voorgestel dat 'n addisionele lening vir die uitbreidings aangegaan moet word.**

Waarom dink jy het Koline hierdie voorstel gemaak? Haal 'n finansiële aanwyser met syfers aan om jou antwoord te staaf.

Finansiële aanwyser ✓ Syfers en neiging ✓ Verduideliking ✓

Die skuldekwiteitsverhouding het van 0,3 : 1 in 2018 tot 0,2 : 1 in 2019 gedaal – die onderneming is laag gerat (ekwiteit is steeds meer as die lenings).

3

4.3 **JOHN SE TOESTELLE**

4.3.1 **Verwys na die elektriese waaiers:**
Identifiseer TWEE negatiewe gevolge van die toename in die winsopslagpersentasie. Haal die gepaste syfers aan.

Enige TWEE ✓✓ ✓✓

Afname in die netto aantal eenhede verkoop (395 – 320 = 75 eenhede).
Afname in inkomste van verkope met R16 000.
Vermindering in die omsetsnelheid van 7,9 keer tot 5,8 keer.

4

4.3.2 **Identifiseer EEN gevolg (probleem) as gevolg van die verandering in verskaffer. Haal syfers aan. Gee 'n moontlike rede vir die probleem wat jy geïdentifiseer het.**

PROBLEEM ✓✓	REDE ✓
Toename in die eenhede wat deur kliënte teruggestuur is, met 70 eenhede. Onverkoopte voorraad / groot voorraadbalans 200 – 120: 80 eenhede in vergelyking met vorige jaar. Laer omsetsnelheid van 4,1 tot 2,6 keer.	Swak kwaliteit produkte. Kliënte wat nie die handelsnaam ken nie. Kliënte is nie bereid om dieselfde prys as die ouer model te betaal nie.

3

Gee EEN voorstel (behalwe die bogenoemde) wat John kan gebruik om die verkope in die algemeen te verhoog.

Geldige voorstel ✓✓

Adverteer meer
Verskaf gratis aflewering of naverkope-dienste

2

TOTALE PUNTE
30

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou